

Revision af skovloven

- Biodiversitetsrådets anbefalinger

Oktober 2026

1 Biodiversitet som bærende hensyn

Biodiversitetshensynet bør indgå eksplicit i skovlovens formålsbestemmelse på en sådan måde, at det retligt sidestilles med produktionshensynet. For offentlige arealer er biodiversitet allerede et bærende hensyn, og ved at indskrive det i lovens overordnede formål, kan man ligestille hensynet på offentlige arealer og private arealer og gøre det nemmere at få dispensationer til biodiversitetstiltag. Hermed fremmes muligheden for at styrke biodiversitetspotentialer på fredskovspligtige arealer betydeligt.

2 Skovlandskaber som en del af skovlovens reguleringsområde

Den gældende skovlov omfatter fredskov, der som udgangspunkt skal leve op til § 8, der tilsiger, at skoven nu eller inden for et rimeligt tidsrum skal danne sluttet skov af højstammede træer. Mange nationalt udryddelsestruede arter er knyttet til levesteder i dynamiske skovlandskaber med variation i blandt andet lysindfald, vandstand og træernes alder. Der bør i loven derfor indarbejdes materielle bestemmelser, der fjerner barrierer for at udvide omfanget af åbne naturarealer, igangsætte skovgræsning, samt gennemføre terrænrændringer med biodiversitetsformål.

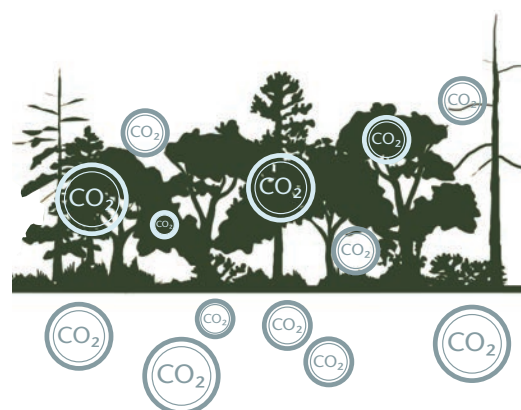
3 Lige mulighed for biodiversitetstiltag i offentlige og private skove

Da dispensationer til biodiversitetsfremmende tiltag er svære at få, særligt på privatejede arealer, anbefales det, at muligheden for at implementere biodiversitetsfremmende tiltag retlig ligestilles i offentlige og private skove. Det muliggør biodiversitetsindsatser på et større samlet areal.

4 Urørt skov har en væsentlig positiv klimaeffekt

Udlægning af urørt skov har først og fremmest til formål at styrke biodiversiteten, men giver samtidig en betydelig klimaeffekt – mindst på lige fod med produktionsskov. Når hugsten ophører, vokser skovens kulstoflager, fordi mere af det optagne CO₂ bliver i økosystemet. Mere våde skove og genopretning af naturlig vandstandsdynamik vil yderligere øge kulstoflagringen. Denne viden bør inddrages i revision af skovloven, så der tages højde for, at urørt skov gavner både biodiversitet og klima.

Biodiversitet bør være et bærende hensyn i skovloven

Biodiversitetsrådets vigtigste anbefaling til revisionen af skovloven, er at biodiversitet løftes op i lovens formålsbestemmelse og bliver et bærende hensyn, og dermed retligt sidestilles med træproduktion. Det vil i højere grad gøre det muligt at udlægge arealer med biodiversitet som eneste formål samt gøre det lettere at give dispensation til biodiversitetsfremmende tiltag, særligt på privatejede arealer, hvor loven i dag kun i særlige tilfælde tillader dette.

Skal biodiversitet veje tungere i dispensationsvurderinger, kræver det en ændring af loven. Den gældende skovlov bygger på en traditionel fredskovs- og produktionsstækning. Udgangspunktet er, at et fredskovspligtigt areal skal holdes bevokset med sluttet skov af højstammede træer. De fleste biodiversitetsfremmende indsatser kræver derfor, at myndighederne giver dispensation.

Hvis biodiversitet bliver et bærende hensyn i skovlovens hovedformål, vil den i højere grad kunne bidrage til at vende tabet af biodiversitet til fremgang.

Om betydningen af en formålsbetemmelse

Formålsbestemmelser i en lov afgrænser de formål og hensyn, der kan varetages ved udøvelsen af de beføjelser, loven fastlægger. Lovens formål er derfor afgørende for, hvilke hensyn en myndighed kan inddrage og tillægge vægt, når der træffes afgørelse i henhold til den pågældende lov. Hvis det primære formål med en lov er at fremme bæredygtig drift af skov af højstammede træer, så vil biodiversitets-hensyn ikke kunne tillægges afgørende vægt ved skønsmæssige afgørelser. En afgørelse om dispensation er altid baseret på et skøn.

Om Biodiversitetsrådet

Biodiversitetsrådet er et forskningsbaseret ekspertorgan, der arbejder uafhængigt af personlige, politiske, myndigheds-, organisations- og erhvervsinteresser. Rådet rådgiver regeringen og Folketinget om indsatser, der kan vende tabet af biodiversitet til fremgang.

En revision af skovloven er vigtig for biodiversiteten

Biodiversitetsrådet vurderer, at store sammenhængende, dynamisk og urørte skovlandskaber er afgørende for at vende tabet af biodiversitet til fremgang. En stor del af biodiversiteten i Danmark er knyttet til skovlandskaber. En revision af skovloven med større vægt på biodiversitet kan derfor få stor betydning for Danmarks biodiversitetsindsats.

Udlægning af urørt skov, genetablering af naturlig vandstandsdynamik og indførelse af skovgræsning er blandt de vigtigste virkemidler til at fremme biodiversiteten i danske skove. Biodiversitetsrådet anbefaler, at skovloven tydeligt understøtter disse tiltag. Urørt skov gavner også klimaet, da mere af det optagne CO₂ bliver i økosystemet, når hugsten ophører. Urørt skov indgår ikke eksplicit i den gældende skovlov og er kun omtalt i lovforarbejderne til 2004-loven.

Udover en revision af skovloven, anbefaler Biodiversitetsrådet en generel reform af den danske natur- og biodiversitetslovgivning, med det formål at få en mere sammenhængende og koordineret natur- og biodiversitetslovgivning på tværs af ressortmæssige søjler.

Foto: Kim Aaen/Nature Eyes

Biodiversitetsrådet